

PRENUMERATA

kwartalnas

w kraju 15 złotych;
za granicą 20 złotych;

Numer pojedynczy
20 groszy.

Konto pocztowe czekowe
Nr. 730.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:

Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
redakcyjnej po tekście 60 groszy.
Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
ogłoszeniowej 55 gr.

Tabelaryczne i cyfrowe 90 gr.
Drobne ogłoszenia 17 groszy za
wyraz.

Każde ogłoszenie najmniej
1 złoty.

Za terminowy druk ogłoszeń
Wydawnictwo nie odpowiada.
Osobom i firmom prywatnym
kredytu na ogłoszenia i prenu-
meratę Wydawnictwo nie
udziela.

Dyrekcja Wydawnictwa: Miodowa Nr. 22. Dyrektor przyjmuje od 12 — 2 pp. Dyrekcja otwarta od 9 — 3 pp. Tel. działu red. 44-05. Tel. działu handlowego 44—50. Tel. prenumeraty i rachuby 44-42. Tel. eksp. 25-28. Kasa czynna od g. 8 i pół r. do 1 pp., w soboty do godz. 12.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 38. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 1930 r. o przywróceniu debitu pocztowego czasopismu p. t. „Złoty Wiek”.

Poz. 39. Umowa, ustalająca warunki pracy i płacy robotników rolnych na rok służbowy 1930 na obszarze Śląska Cieszyńskiego.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

38.

ZARZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 22 stycznia 1930 r.

o przywróceniu debitu pocztowego czasopismu
p. t. „Złoty Wiek”.

Na podstawie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 r. o prawie prasowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 1, poz. 1) przywracam debity pocztowe czasopismu p. t. „Złoty Wiek”, drukowanemu w Bernie w Szwajcarii w języku polskim, odebrany zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 października 1929 r., ogłoszonym w „Monitorze Polskim” z dnia 8 listopada 1929 r. Nr. 258, poz. 604.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) H. Józewski.

39.

UMOWA,

ustalająca warunki pracy i płacy robotników rolnych na rok służbowy 1930 na obszarze Śląska

Cieszyńskiego.

Art. 1.

Umowa dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli i dzierżawców folwarków, mających nie mniej niż 10 zatrudnionych robotników rolnych, z drugiej zaś strony pracowników rolnych, jako to: rzemieślników, fernali, parobków, stróżów, komorników, dziewczek folwarcznych i pastuchów (nie dotyczy służby osobistej, lokai, kucharzy, gospodyń, pokojówek i praczek).

Art. 2.

Umowa niniejsza obowiązuje na czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1930 r.

Art. 3.

a) Płaca miesięczna dla fernali wynosi w gotówce od 25 do 27 złotych.
b) Zboże: 1100 kg. zboża, w tem 300 kg. pszenicy, 500 kg. żyta i 300 kg. jęczmienia. Zboże wydane będzie w takiej ilości, jaką folwark wyprodukuje.
c) Nafta: w pow. cieszyńskim 24 litrów, a w pow. bielskim od 18 do 24 litrów rocznie.
d) Pole: 14 arów 40 metr. kw. nawożonej i zoranego pola pod ziemniaki, do tego 400 kg. gotowych ziemniaków dla żonaty, 200 kg. dla niezonaty. Przy wydaniu 18 arów ziemi odpada wy-

danie ziemniaków. Ziemia pod ziemniaki wydana będzie przy rozpoczęciu sadzenia ziemniaków.

e) Mleko: 1 litr pełnego, nieodtłuszczonego mleka dziennie, zaś w miesiącach: czerwiec, lipiec i sierpień 1½ litra mleka dziennie. Rodziny ordynariuszy, liczące 5 osób, otrzymają dodatkowo 1 litr mleka po cenie 8 groszy za litr.

f) Opał: w pow. cieszyńskim węgiel 2400 do 2600 kg., drzewo 4 metry sześciennie przestrzenne rocznie. W pow. bielskim 2400 kg. węgla i drzewa 4 metry sześciennie przestrzenne rocznie. Węgiel rozumie się bez prochu.

g) Gdzie rodzina ordynariusza liczy ponad 5 osób i ordynarja na utrzymanie nie wystarczy, otrzymuje pracujący członek rodziny placę komornika oraz zboże za każdy przepracowany dzień.

h) Gdzie rodzina ordynariusza nie liczy 5 osób, otrzyma pracujący członek tejże rodziny placę obcych.

i) Ordynarje wydaje się z początkiem każdego kwartału.

Art. 4.

a) Płaca dla dziewczyn wynosi miesięcznie 22 do 24 złotych.

b) Zboże: 610 kg. zboża, w tem 200 kg. pszenicy, 280 kg. żyta i 130 kg. jęczmienia.

c) Pole: w pow. bielskim 7 arów 20 metr. kw. gnojonego i zoranego pola pod ziemniaki i 200 kg. gotowych ziemniaków rocznie. W pow. cieszyńskim otrzyma wdowa z rodziną 400 kg. ziemniaków rocznie.

d) Mleko: 1 litr nieodtłuszczonego mleka dziennie.

e) Nafta: 12 litrów nafty rocznie. W pow. bielskim, gdzie dziewczki zamieszkują w czeladniku, otrzymują oświetlenie dworskie, tem samem odpada wydawanie nafty.

f) Opał: 1200 kg. węgla i 2 metry sześciennie przestrzenne drzewa rocznie.

Art. 5.

Komornicy dworscy.

Dniówka: w miesiącach czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień mężczyźni 23 do 25 gr. na godzinę i 1 kg. zboża dziennie, kobiety 18 do 20 gr. na godzinę i 3/4 kg. zboża, zaś w pozostałych miesiącach otrzymują mężczyźni 20 do 23 gr. za godz. i 1 kg. zboża dziennie, kobiety 16 do 18 gr. za godz. i 3/4 kg. zboża dziennie.

b) Młodociani komornicy, wykonujący roboty dorosłych, będą wynagrodzeni, jako dorośli.

c) Zboże: należy wydawać miesięcznie.

d) Oświetlenie: w pow. cieszyńskim niemniej jak 50% od ordynariusza, a w pow. bielskim według starego zwyczaju.

e) Komornik może sobie kupić 1 litr mleka dziennie po cenie 8 groszy.

f) Opał: w pow. cieszyńskim niemniej jak 50% opału ordynariusza, w pow. bielskim według starego zwyczaju, tj. tyle, ażeby nie potrzebowali dokupywać.

g) Koszenie: koszenie nie podlega umowie, następuje za porozumieniem kosiarza z przedsiębiorcą.

h) Obróbka pola: komornicy za porozumieniem z przedsiębiorcą otrzymują konie do obrobienia wydzierżawionego pola od przedsiębiorcy bezpłatnie.

i) Ziemia: każdy komornik otrzyma 10 arów ziemi zoranego i nawożonego pod ziemniaki. O ile komornik posiada rodzinę ponad 5 osób, otrzyma każdy następny członek rodziny 2 ary ziemi więcej, o ile uczęszczają do pracy.

j) Rodzina komornika musi dostarczyć dwie osoby do pracy.

Art. 6.

Wypowiedzenie służby odbywa się kwartalnie.

Pracodawca może wydalić pracownika natychmiast w następujących wypadkach:

a) Jeżeli pracownik przez przedłożenie fałszywych dokumentów służbowych przedsiębiorcę okłamał.

b) Jeżeli nowoprzyjęty pracownik nie jest zdolny do zgodzonej służby.

c) Jeżeli jest nałogowym pijakiem.

d) Jeżeli mimo upomnień źle z bydlęciem się obchodzi i źle bydlę pielęgnuje.

e) Jeżeli służbę bez powodu opuścił i przez dłuższy czas obowiązki zaniedbuje.

f) W razie gdy stał się winien kradzieży albo gdy współpracowników i dalszą służbę przedsiębiorcy namawia do kradzieży, nieuczciwości i niemoralnego życia.

g) Jeżeli mimo upomnień z ogniem lub światłem nieostrożnie się obchodzi.

h) Jeżeli rozkazów pracodawcy albo jego zastępcy nie wypełnia.

Pracownik ma prawo do natychmiastowego wystąpienia ze służby w następujących wypadkach:

a) Jeżeli udowodni, że ze szkodą dla swego zdrowia dłużej w służbie pozostać nie może.

b) Jeżeli pracodawca źle się z nim obchodzi, na czci go obraża lub mu niebezpiecznie grozi.

c) Jeżeli przedsiębiorca lub jego zastępca namawia go do czynów przeciw ustawie.

d) W razie zmiany właściciela, z którego następcą pracownik się nie godził.

Art. 7.

Czas pracy ustala się przeciętnie na 9 godzin 20 minut, oprócz obsługi inwentarza i karmienia bydła. Wyjazd do pola rano i w południe wlicza się do czasu pracy.

b) Tabela pracy:

od 1 grudnia do 15 grudnia 7½ godzin,

od 15 grudnia do 15 stycznia 7 godzin,

od 15 stycznia do 31 stycznia 7½ godzin,

w lutym i listopadzie 8 godzin,

w marcu i październiku 9 godzin,

od 1 kwietnia do 20 września 10 godzin.

c) Godziny nadobowiązkowe nagradza się osobno o 50% wyżej od przeciętnego zarobku.

d) Dla podzienników płaca godzinowa.

e) Praca w dni świąteczne podczas żniw musi być na rozkaz pracodawcy albo zastępcy wykonana za 100% zwykłą.

Art. 8.

Dalsze ogólne warunki.

a) Wysokość wynagrodzenia pieniężnego będzie regulowana kwartalnie, zależnie od podniesienia lub spadku drożyzny.

b) Rozpatrzenie wszystkich spraw spornych poddane będzie Komisji Rozjemczej.

c) Ubezpieczenie robotników od nieszczęśliwych wypadków regulują przepisy ustawowe.

d) Przewóz ordynarji do młyna i z młyna do mieszkania odbywa się na koszt przedsiębiorcy. O ile przedsiębiorca posiada własny młyn, także i przemiał.

e) Każdy ordynariusz i komornik otrzyma od przedsiębiorcy książeczkę, w której będą notowane pensje, ordynarje.

f) Delegaci jadący celem załatwienia spraw, dotyczących zatargów na tle ugody, otrzymują od przedsiębiorcy wynagrodzenie kosztów kolejowych, jeżeli udowodnią konieczność wyjazdu. Dnie takie nie zostaną wliczone do urlopów pracownika.

g) W dnie ulewne i podczas burzy roboty w polu wykonywane być nie mogą. Przynależenie robotnika do Związku robotników rolnych nie może być przez przedsiębiorcę zabronione.

h) Pracownikowi wyslanemu w drogę należy się tytułem strawnego w pow. cieszyńskim za całą dobę zł 2,—, za obiad zł 1,—, śniadanie i kolacja po 50 gr., zaś w pow. bielskim za całą dobę zł 1.50, za obiad 75 gr., śniadanie i kolacja po 50 gr. Spóźnienie się o dwie godziny nie pociąga za sobą utraty wypłaty strawnego. Powrót z drogi ordynariusza winien być w stanie trzeźwym, w przeciwnym razie nie będzie wyłaconą dietą.

i) Mieszkanie robotnika musi być według możliwości odrestaurowane i 2 razy do roku wybierane. To samo dotyczy mieszkań komorników.

j) W oknach muszą być całe szyby. W razie stłuczenia się szyby z winy robotnika, jest on obowiązany wstawić szybę w przeciągu dwóch tygodni.

k) Mieszkania, gdzie woda wciska się do piwnic i mieszkań pracowników, winny być zabezpieczone w ciągu lata od wody napływającej. Pracodawcy winni dbać o to, ażeby otoczenie mieszkań było higieniczne. Obowiązuje zapewnienie pracownikom czystej i zdrowej wody do picia. W pobliżu mieszkań muszą się znajdować zasłonięte ustępy (wychodki), które pracownicy utrzymywać winni w czystości.

l) Pracownik otrzymuje zamknięte pomieszczenie dla swego opału, na ziemniaki i dla trzody chlewnej.

l) Wrazie śmierci ordynariusza lub członka rodziny tegoż, pozostali otrzymują przez kwartał całkowite pobory, zaś zmarły trumnę ze dworu.

m) W razie śmierci komornika lub członka jego rodziny otrzymuje zmarły ze dworu trumnę, o ile przed zgonem nie był gdzieindziej zatrudniony.

n) W razie choroby komornika lub jego rodziny, o ile nie jest ubezpieczony w Kasie Chorych, otrzyma także zboże, tak jak podczas pracy, oprócz tego zapomogę w bezpłatnym mleku, o ile lekarz uzna daną osobę za chorą, ewentualnie przepisane przez Kasę Chorych świadczenia.

Art. 9.

Pracodawców oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie robotnika i ścisłe przestrzeganie umowy. Pracownika obowiązuje grzeczność wobec pracodawców i zastępców, ścisłe przestrzeganie umowy, pilne wykonywanie zarządzeń przedsiębiorców i sumienne załatwianie otrzymanych od przedsiębiorcy lub jego zastępcy zleceń.

Do czasu załatwienia przez Komisję Rozjemczą danego zatargu pracodawcom nie wolno będzie zrywać zgody służbowej, wydalac pracowników, ani też stosować do nich żadnych kar ani też ograniczeń.

Pracownikom zaś nie wolno przerywać pracy, ani dopuszczać się żadnych samowolnych czynów, wymierzonych przeciw pracodawcom lub ich gospodarstwu. Bez wyroku Komisji Rozjemczej nie wolno przedsiębiorcy wstrzymywać świadczeń nawet w tych wypadkach, w których zawiesiłby pracownika w czynnościach, skutkiem ciężkiego przewinienia.

W razie koniecznej potrzeby robotnik otrzymuje zaprzęg.

Art. 10.

Poganiacze otrzymują pobory w średnicy między poborami dziewczyn i parobków, tak w gotówce, jak i w ordynarii.

Art. 11.

Ordynariusz otrzyma w dniach powszednich 4 dni urlopu płatnego. Wybór dni odbywa się w porozumieniu z właścicielem i pracownikiem.

Art. 12.

Kasa Chorych według przepisów ustawy.

Art. 13.

Warunki płacy rzemieślników, stróżów, pastuchów, jak również tych dziewczyn i fernali, którzy pobierają całe utrzymanie, będą indywidualnie uzgodnione. Zatargi wynikłe z indywidualnej umowy mogą być na żądanie stron rozpatrzone przez Komisję Rozjemczą, o ile powód przedłoży dotyczącą uniówę pisemną.

Bielsko, dnia 11 grudnia 1929 r.

Ze strony Inspektoratu Pracy:

(—) *Paweł Cienciała.*

Ze strony Koła Związku Ziemian:

(—) *Jan Stonauski,*
(—) *Jan Raszka,*
(—) *Rudolf Ohańka.*

Za Związek Robotników Rolnych:

(—) *Rudolf Zertka,*
(—) *Jan Czudek,*
(—) *Andrzej Kuczera.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Prezydium Rady Ministrów.

W dniu 26 b. m. odbyła się pod przewodnictwem P. Prezesa Rady Ministrów prof. Bartla konferencja w sprawie organizacji zbytu płodów rolnych. W konferencji wzięli udział: P. Minister Rolnictwa oraz przedstawiciele zainteresowanych Ministerstw i Banku Rolnego.

Na konferencji tej ustalono, że zasadniczym celem racjonalnej organizacji zbytu płodów rolnych powinno być dotarcie do najszerszych warstw producentów, zrównoważenia popytu i podaży

oraz podniesienie w ten sposób niskich cen, osiągniętych obecnie na rynku przez producenta.

Jednocześnie w związku z tem zagadnieniem rozważano bieżące zadania polskiego eksportu zboża i uznano za konieczne powołanie do życia centralnego biura sprzedaży zboża, posiadającego własną osobowość prawną i wyposażonego w odpowiednie kapitały.

W skład tego biura wejdą: organizacje rolniczo-handlowe, handlowe, spółdzielcze, firmy młynarskie oraz, jako jeden z udziałowców, Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe w Lublinie wraz z Państwową Rezerwą Zbożową.

Dnia 26 b. m. P. Prezes Rady Ministrów prof. Bartel odbył konferencję z dyrektorem departamentu morskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu inż. Nosowiczem, dyrektorem Jastrzębowski, prof. Szyszko-Bohuszem, prof. Ruszczycem i inż. Mączeńskim — w sprawie ogłoszenia konkursu na budowę pomnika zjednoczenia ziem polskich w Gdyni.

Z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dnia 25 b. m. nastąpiła w Warszawie wymiana dokumentów ratyfikacyjnych układu o komunikacji kolejowej między Rzeczpospolitą Polską a republiką lotewską, podpisanego w Rydze 12 lutego r. ub. Powyższej wymiany dokonali ze strony Polski P. Minister August Zaleski, ze strony Łotwy min. Nuksa, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Łotwy.

Z Ministerstwa Komunikacji.

Ostatnio odbyła się w Warszawie konferencja polsko - czechosłowacka w sprawie przystąpienia kolei czechosłowackich do bezprzeladunkowej komunikacji.

Na konferencji tej został zawarty układ, na podstawie którego od 1.IV. 1930 r. koleje czechosłowackie będą przyjmowały wagony Z. S. R. R. i P. K. P. typu rosyjskiego ze zmianą zestawów kołowych, dokonaną na punktach przestawczych polsko - sowieckich.

Ministerstwo Komunikacji wydelegowało do Francji inż. W. Gassowskiego, naczelnika wydziału zasobów D. O. K. P. w Warszawie, M. Barwińskiego, st. referendarza Ministerstwa i inż. M. Widawskiego, radcę K. P. dla zbadania gospodarki zasobowej kolei Paryż — Orlean. Specjalnie badany był nowozbudowany magazyn główny przy stacji Saint Pierre - des - Corps, posiadający się w swych urządzeniach i pracy ostatnimi zdobyczami techniki. Materiały, które przewiezie ze sobą Komisja, zostaną wykorzystane przy pracach reorganizacyjnych gospodarki zasobowej na P. K. P.

Z Ministerstwa Rolnictwa.

W dniu 25 b. m. o godzinie 5-iej po południu w wielkiej sali konferencyjnej Ministerstwa Rolnictwa odbyła się, przy udziale przedstawicieli prasy stołecznej, prowincjonalnej oraz rolniczej, konferencja, w czasie której P. Minister Rolnictwa wygłosił przemówienie na temat obecnego przesilenia rolniczego.

Podkreślając znaczenie prasy w dzisiejszym życiu społecznym, P. Minister zaznaczył, iż bez względu na odcień polityczny, reprezentowany przez poszczególne pisma, cała prasa w zrozumieniu wagi zagadnienia gospodarczego poświęca sprawom tym coraz więcej uwagi, dając do oświetlenia tych zjawisk z punktu widzenia przede wszystkim ogólnopolskiego.

Przechodząc do tematu konferencji, P. Minister oświadczył, iż przyczyny obecnego przesilenia rolniczego są dwójakiej natury: zewnętrznej i wewnętrznej. Od dłuższego czasu zaznacza się na całym świecie tendencja do zmniejszenia konsumpcji produktów mącznych. Jednocześnie jednak stwierdzić się daje ogólnoswiatowy wzrost produkcji zbóż, co sprawia, że nad międzynarodowym rynkiem zbożowym ciąży dziś olbrzymie zapasy zboża niesprzedanego w dawniejszych kampaniach zbożowych, a zwłaszcza zapasy pszenicy. W szczególności trudnym położeniu znajduje się żyto, naczelnym produktem polskiej wytwórczości rolniczej.

Analizując przyczyny spadku cen zbóż, a przede wszystkim żyta na rynkach międzynarodowych, P. Minister zastanawiał się dalej nad przyczynami natury wewnętrznej przeżywanego przez nas przesilenia rolniczego. Remanent żyta zeszłorocznego był na początku tego roku szczególnie wielki. Mimo zniesienia przez Rząd wszelkich ograniczeń wywozowych, podaż przekraczała od początku kampanji tegorocznej stale popyt. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest nieskoordynowanie podaży, co powoduje załamanie cen. Fakt ten jest naturalnym wynikiem braku środków obrotowych w rolnictwie, będącym refleksem powszechnej recesji gospodarczej, którą przeżywamy, a pogłębił się wstrzymaniem w roku ubiegłym normalnego dopływu kapitałów zagranicznych dla rolnictwa polskiego.

Przesilenie rolnicze stanowi zjawisko wyjątkowo złożone, którego nie można leczyć za pomocą jednego tylko środka. Trzeba równocześnie na rynku wewnętrznym dążyć do zwiększenia popytu i do zmniejszenia podaży, a równocześnie współdziałać w akcji, zmierzającej do podniesienia cen zboża, zwłaszcza żyta, na rynku międzynarodowym. Jako główne środki walki z przesileniem występują zatem:

a) akcja, zmierzająca do odprężenia podaży na rynku wewnętrznym;

b) akcja, zmierzająca do powiększenia popytu na rynku wewnętrznym;

c) akcja na terenie międzynarodowym, zmierzająca do przerwania stanu rzeczy, w którym poszczególne kraje eksportujące licytują się in minus, obniżając coraz bardziej cenę światową, a tem samem swą własną cenę wewnętrzną.

Przechodząc do zagadnienia środków, zmierzających do zmniejszenia podaży na rynku wewnętrznym, P. Minister wymienił jako postulat naczelnym doprowadzenie odpowiednich kapitałów do producentów rolnych. Należy rolnikom rozłożyć najróżniejsze terminy płatności weksli, podatków i t. p., którym rolnik nie jest w stanie sprostać bez likwidowania posiadanych produktów rolnych. Krótkoterminowe zobowiązania winny być rozłożone na nieco dłuższe okresy, zanim będzie mogła nastąpić ostateczna konwersja na zobowiązania długoterminowe. Nie należy pominąć żadnej dziedzin, aby poważniejszą sumę, choćby tylko krótkoterminowych, lecz nie nadmiernie uciążliwych kredytów rolnictwu doprowadzić. P. Minister, jako jedną z dróg, prowadzącą do tego celu, widzi w rozszerzeniu akcji kredytu zastawowego przez oparcie go na innych produktach, niż zboże. W tej dziedzinie osiągnąć można również duże wyniki przez odpowiednie rozłożenie ciężarów podatkowych.

Niezależnie od akcji, zmierzającej do doraźnego zmniejszenia podaży produktów rolnych, dążyć trzeba do utrzymania popytu na odpowiednim poziomie, o ile obecne nadmiernie niskie ceny mają ulec wyższości. Rząd liczy się z tem, że akcja premijowania wywozu, narazie wprowadzona do 15-go kwietnia r. b., w razie potrzeby będzie nadal utrzymana. Również P. Minister jest zdania, że z wielu stron atakowany i potępiany system premii zbożowych, przy bliższym zbadaniu tej niezmiernie skomplikowanej kwestji jest w obecnej koniunkturze pożyteczny i że bez tego systemu położenie dzisiejsze byłoby gorsze. Stan rzeczy, w którym istnieją dwie ceny: eksportowa i wewnętrzna, nie może być tolerowany i prowadzi do jednostronnych zysków eksporterów. Stan ten da się jednak usunąć tylko wówczas, jeżeli popyt wewnętrzny łącznie z wywozem odpowiadać będzie w głównych rysach podaży. O ile jednak nadal panować będzie brak równowagi w tej dziedzinie, to wywołanie większego popytu w drodze magazynowania zboża będzie mogło okazać się wskazane i celowe.

Przechodząc do zależności ceny wewnętrznej zboża od ceny światowej, P. Minister podkreślił, iż w zakresie żyta decydujący wpływ na kształtowanie się cen mają w roku obecnym Niemcy i Polska. W tym stanie rzeczy jest zjawiskiem niewątpliwie niepożądanym, że Polska i Niemcy wzajemnie licytują się in minus na nielicznych rynkach, które wchłonąć mogą jeszcze istniejący nadmiar żyta i odpowiednie porozumienie się między temi krajami, może dać w roku bieżącym bardzo dodatnie wyniki. Rokowania o zawarciu porozumienia są w toku i z punktu widzenia Ministerstwa Rolnictwa uważa się je za pożądane, z tem, że nie będą one nietylko w chwili obecnej, ale i w przyszłości zmniejszały polskiej zdolności wywozowej w zakresie żyta. Wstępna umowa, na zasadzie której sprzedaliśmy Niemcom 20.000 tonn, głosi, że rokowania mają być prowadzone do 10 lutego b. r.

Kończąc swe przemówienie, P. Minister podniósł jeszcze raz wielkie znaczenie rolnictwa w życiu gospodarczym i politycznym Polski, podkreślając wagę tempa załatwiania bieżących bolączek tej gałęzi życia gospodarczego Państwa i wzywając prasę i całe społeczeństwo do współdziałania w wysiłkach Rządu na drodze do przeciwstawienia się przeżywanemu obecnie przez rolnictwo i zależne od rolnictwa inne gałęzie naszego życia gospodarczego przesileniu, wyraził głębokie przekonanie, iż Polska przełamie wszystkie trudności w zgo-